

Harjutused

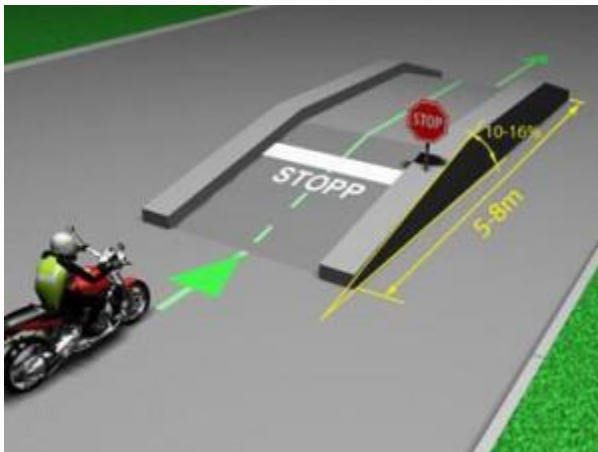
A2 - alamkategoria mootorratas

Mootorrattajuhi sõidueksami esimese järgu harjutuste skeemid, selgitus ja hindamine on sama, mis A-kategooria puhul, va harjutuse “kaheksa”-mõõtmed, mis on 7x14m Esimese järgu harjutused.

Esimese järgu harjutused sooritatakse püsi- ehk kõvakattega platsil. Kõik harjutused tuleb sooritada rattal istudes.

Vea ilmnmisel on lubatud sõiduharjutuse 1 korduskatse. Korduskatse ebaõnnestumisel loetakse sõidueksam mittesooritatuks.

Sõidu alustamine tõusul

Kaldpinna võib asendada teelõiguga, mille tõus on samaväärne.

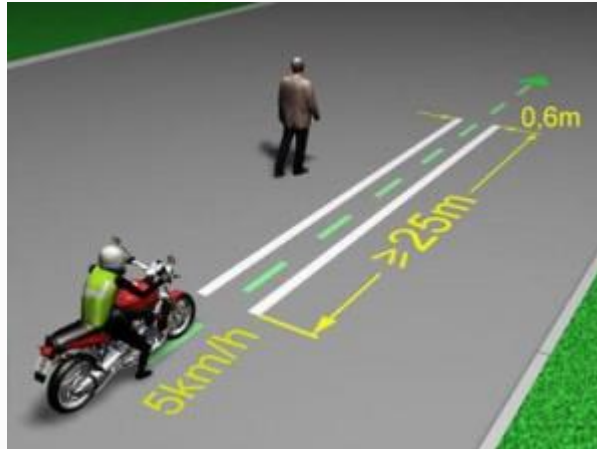
Harjutuse sisu

Sõitu alustatakse 1. käiguga kallakul ettemääratud kohast, mootorrattast võib paigal hoida jalg- või käsipiduriga. Sõidu alustamisel ei tohi mootorratas tagasi vajuda rohkem kui 0,3 m.

Hindamisel arvestatavad vead:

- 1) tagasiveerimine üle 0,3 m;
- 2) ebaõige käigu kasutamine sõidu alustamisel;
- 3) mootori seiskumine;
- 4) esiratta ülestõstmine;
- 5) jalad pole asetatud jalatugedele, kui sõit on stabiliseerunud.

Otse sõitmine sammukiirusel

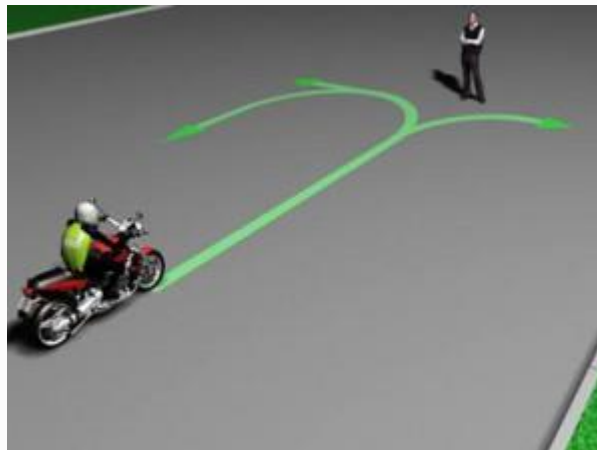
Harjutuse sisu

Sõita tuleb kiirusega ca 5 km/h vähemalt 25 m, säilitades sõidu ajal tasakaalu.

Hindamisel arvestatavad vead:

- 1) sõidu alustamine vale käiguga;
- 2) sammukiiruse ületamine;
- 3) otsesuunast kõrvalekaldumine üle 0,3 m paremale või vasakule (esimesel 5 meetril ei arvestata);
- 4) jala maha toetamine.

Pöörde sooritamine sammukiirusel

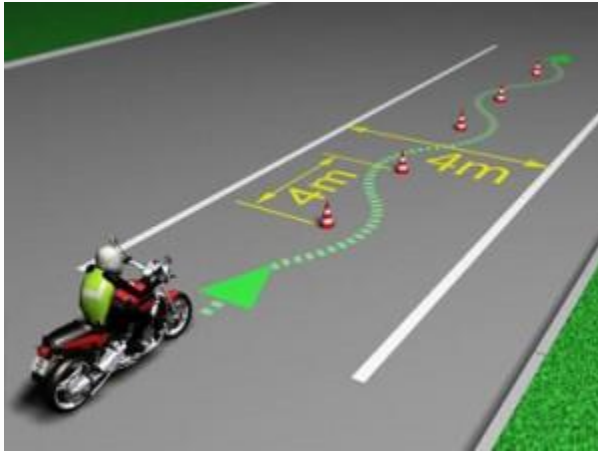
Harjutuse sisu

Sõita tuleb kiirusega ca 5–10 km/h ja sooritada vasakpöörde, parempöörde ja tagasipöörde.

Hindamisel arvestatavad vead:

- 1) jala maha toetamine;
- 2) harjutuse sooritamiseks etteantud alast välja sõitmine;
- 3) vale käigu kasutamine.

Slaalomi sõitmine

Harjutuse sisu

Läbida tuleb slaalomirada, hoides tasakaalu nii juhtimise kui ka mootorratta kallutamisega. Aeglase slaalomi sõitmine toimub kiirusel ligikaudu 5 km/h ning slaalomirada koosneb vähemalt viiest 4 meetriste vahedega paigutatud koonusest või piirdest, raja laius on 4 meetrit.

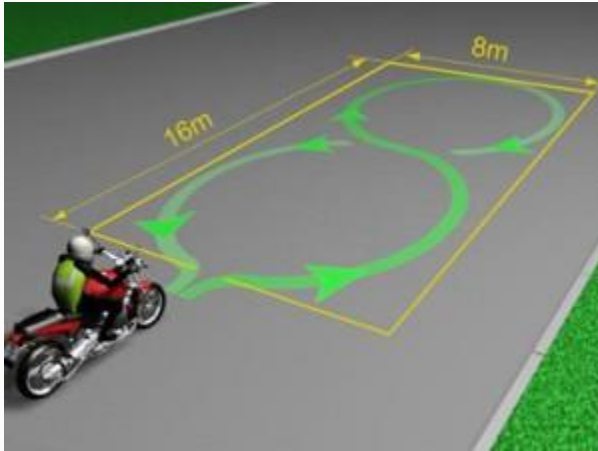
Kiire slaalomi sõitmine toimub kiirusel 30 km/h ning slaalomirada koosneb vähemalt viiest 8 meetriste vahedega paigutatud koonusest või piirdest.

Hindamisel arvestatavad vead:

- 1) koonuse või piirde vahelejätmine;
- 2) jala maha toetamine;
- 3) raja piiridest väljasõitmine;
- 4) vale käigu kasutamine.

Kaheksa sõitmine

Harjutuse sisu

Sõita tuleb nii, et säiliks tasakaal. Harjutus tuleb

läbida kaks korda.

Hindamisel arvestatavad vead:

- 1) märgatav kõrvalekaldumine harjutuse trajektooriga (üle 0,3 m paremale või vasakule);
- 2) jala maha toetamine;
- 3) vale käigu kasutamine.

Sõidul käega suunamärguandmine

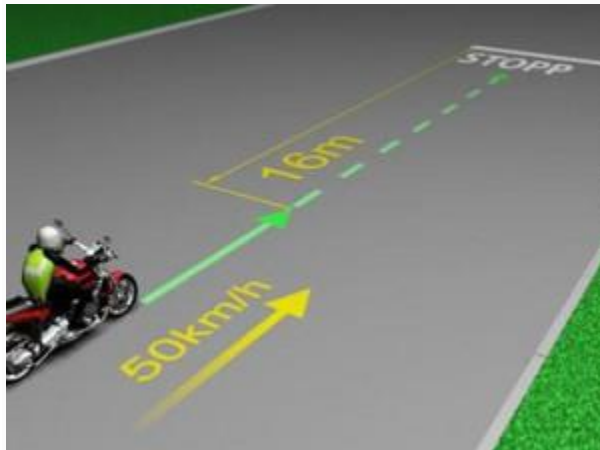
Harjutuse sisu

Suunamärguandmine käega.

Hindamisel arvestatavad vead:

- 1) mitteõigeaegne suunamärguandmine;
- 2) vale käeasend märguandmisel.

Pidurdamine ja etteantud kohas peatamine

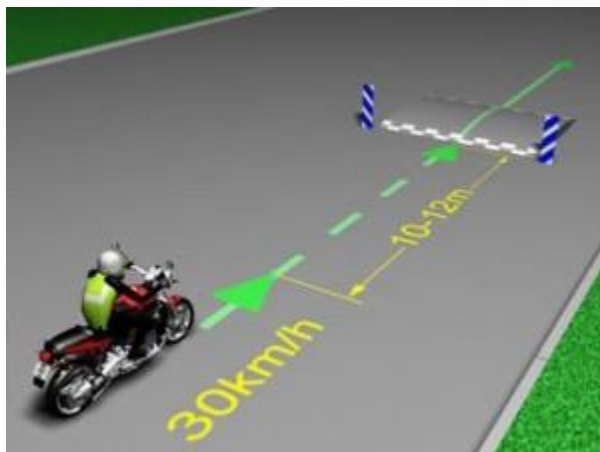
Harjutuse sisu

Kiirendada mootorrattast kiiruseni vähemalt 50 km/h ja kasutades esi- ja tagaratta pidurit peatada mootorratas etteantud kohas sõidujoonest oluliselt kõrvale kaldumata.

Hindamisel arvestatavad vead:

- 1) mootorratta kiirus enne pidurdamise algust on ettenähtust väiksem;
- 2) märgatav kõrvalekaldumine sõidujoonest (üle 0,3 m paremale või vasakule);
- 3) mootorratta peatumine stoppjoone (stoppjoonemärgi) taga;
- 4) ainult ühe piduri kasutamine;
- 5) pidurdamise alustamine enne ettenähtud kohta.

Üle risti oleva takistuse sõitmine

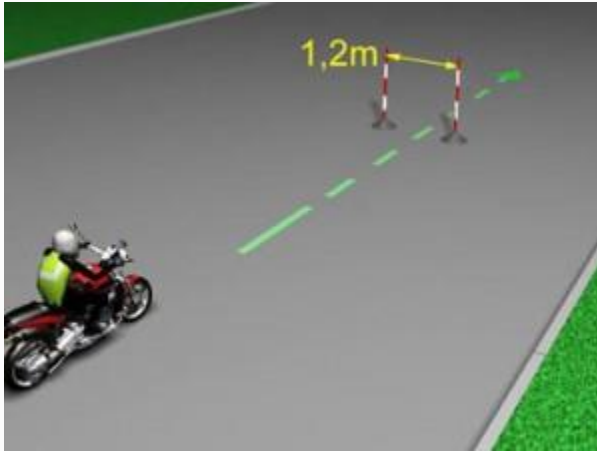
Harjutuse sisu

Harjutuse sooritamisel tuleb mootorrattast kiirendada kiiruseni vähemalt 30 km/h, enne takistust õigeaegselt pidurdada (pidurdamist alustatakse 10–12 m enne takistust) ja sõita üle takistuse.

Harjutuse sooritamisel arvestatavad vead:

- 1) ebaõige sõidukiirus;
- 2) jala maha toetamine;
- 3) takistuse ületamine diagonaalis.

Sõitmine läbi kitsa värava

Harjutuse sisu

Harjutuse sooritamisel tuleb sõita läbi 1,2 m laiuse värava, säilitades mootorratta juhitavuse ja tasakaalu.

Harjutuse sooritamisel arvestatavad vead:

- jala maha toetamine.

Takistusest ümberpõikamine

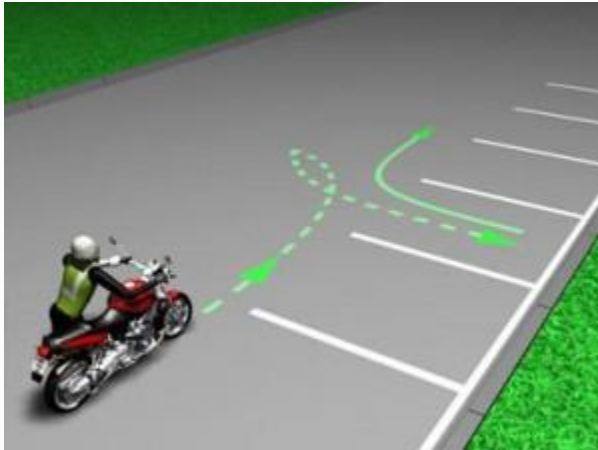
Harjutuse sisu

Harjutuse sooritamiseks tuleb sooritada vähemalt kaks manöövrit. Esimene manööver sooritatakse teise või kolmanda käiguga kiirusel vähemalt 30 km/h ning 3–5 m enne takistust tuleb sellest ümber põigata ja pidurdamata taastada endine sõidujoon. Teine manööver takistusest ümberpõikel sooritatakse kiirusel vähemalt 50 km/h, kusjuures takistusest ümberpõige toimub 8–10 m enne takistust. Takistusest võib ümber põigata eksamineerija valikul vasakult või paremalt.

Harjutuse sooritamisel arvestatavad vead:

- 1) liiga väike kiirus ümberpõikel;
- 2) pidurdamine (aeglustamine) enne ümberpõiget;
- 3) pärast ümberpõiget ei pöördata tagasi esialgsele sõidujoonele;
- 4) jala maha toetamine;
- 5) ümberpõike alustamine enne ettenähtud kohta.

Parkimiskohale sõitmine ja parkimiskohalt lahkumine

Harjutuse sisu

Harjutuse sooritamisel tuleb mootorrattast käekõrval lükates paigutada mootorrattas tagurdades parkimiskohale ja asetada tugihargile. Seejärel sõiduk käivitada ja parkimiskohalt ära sõita.

A-kat

Mootorrattad;

Õppe- ja eksamisõidu mootorrattas peab olema ilma külghaagiseta, tühimassiga üle 180 Kg, võimsusega vähemalt 50 KW (võimsusega vähemalt 40 KW võib kasutada kuni 2018 aasta lõpuni) ja selle mootori töömaht peab olema mitte vähem kui 600 ccm.

Juhiloa taotleja peab omama B, C või D-kategooria juhiluba ja olema vähemalt 24 aastat vana. Juhiloa saamiseks tuleb läbida koolitus autokoolis ja sooritada Maanteeameti Liiklusregistri büroos teooria- ja sõidueksam.

Kui juhikandidaadil on juba olemas A1 või A2 alamkategooria juhiluba, siis koolitust läbima ei pea. Sooritada tuleb ainult sõidueksami teine osa - sõit liicluses.

Eksamid Maanteeameti Liiklusregistri Büroos

Teooriaksam koosneb 30 küsimusest. Eksami sooritamiseks vajalik vähim õigete vastuste arv on 26 ning vastamise piiraeq on 30 min. Edukalt sooritatud eksam on kehtiv 12 kuud.

Sõidueksamile lubatakse ainult peale teooriaeksami edukat sooritamist. Sõidueksam koosneb kahest osast. Esimene osa ülesanded sooritakse platsil. Sõidueksami teine osa sooritakse asula- ja asulavälisel teedel.

Sõidueksam algab mootorratta ja kaitsevarustuse ettevalmistamisest ja kontrollimisest liiklusohutuse seisukohast lähtudes. Ka peab oskama parkida mootorrattas tugihargile ja sellelt maha võtma. Peab suutma mootorrattast käekõrval lükates vabalt kõndida.

Harjutused

A-kategooria mootorratas

Võimsusega üle 35 KW ja erivõimsusega üle 0,2 KW/kg

Õppe- ja eksamisõidu mootorratas peab olema võimsusega vähemalt 50 KW, mootori töömahuga vähemalt 600 cm³, erivõimsusega vähemalt 0,2 KW/kg.

Juhiloo taotleja peab omama ükskõik millise kategooria autojuhiluba (mitte esmast) ja olema vähemalt 24. a vana. Kui isikul on vähemalt 2.a. A2-kategooria juhiluba, siis on vanuse alammäär 20.a.

Juhiloo saamiseks tuleb läbida koolitus ja sooritada Liiklusregistris teooria – ja sõidueksam. Sõidueksamile lubatakse peale teooriaeksami edukat sooritamist.

Sõidueksam tuleb sooritada hiljemalt 12 kuu jooksul alates teooriaeksami sooritamise päevast. Kui juhiloo taotleja ei ole selle aja jooksul sooritanud sõidueksamit, peab teooriaeksami uuesti sooritama.

Sõidueksam algab mootorratta ja kaitsevarustuse ettevalmistamisest ja kontrollimisest liiklusohutuse seisukohast lähtudes. Ka peab oskama parkida mootorrattast tugihargile ja sellelt maha võtma. Peab suutma mootorrattast käekõrval lükates vabalt kõndida.

Sõidueksam koosneb kahest osast. Esimese osa ülesanded sooritatakse platsil. Sõidueksami teine osa sooritatakse asula- ja asulavälistel teedel. Eksami teise osa kestus on vähemalt 35 minutit.

Kui juhikandidaadil on eelnevalt vähemalt 2 aastat A2 alamkategooria juhiluba, siis koolitust läbima ei pea. Sooritada tuleb ainult sõidueksami teine osa. Vanuse alammääraks on sellisel juhul 20 a.

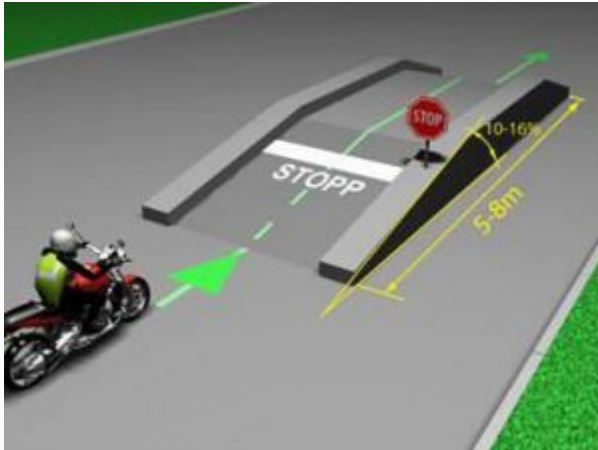
Mootorrattajuhi sõidueksami esimese järgu harjutuste skeemid, selgitus ja hindamine

Esimese järgu harjutused sooritatakse püsi- ehk kõvakattega platsil. Kõik harjutused tuleb sooritada rattal istudes.

Vea ilmnemisel on lubatud sõiduharjutuse 1 korduskatse. Korduskatse ebaõnnestumisel loetakse sõidueksam mittesooritatuks.

Sõidu alustamine tõusul

Kaldpinna võib asendada teelõiguga, mille tõus on samaväärne.

Harjutuse sisu

Sõitu alustatakse 1. käiguga kallakul ettemääratud kohast, mootorrattast võib paigal hoida jalg- või käsipiduriga. Sõidu alustamisel ei tohi mootorrattas tagasi vajuda rohkem kui 0,3 m.

Hindamisel arvestatavad vead:

- 1) tagasiveerimine üle 0,3 m;
- 2) ebaõige käigu kasutamine sõidu alustamisel;
- 3) mootori seiskumine;
- 4) esiratta ülestõstmine;
- 5) jalad pole asetatud jalatugedele, kui sõit on stabiliseerunud.

Otse sõitmine sammukiirusel

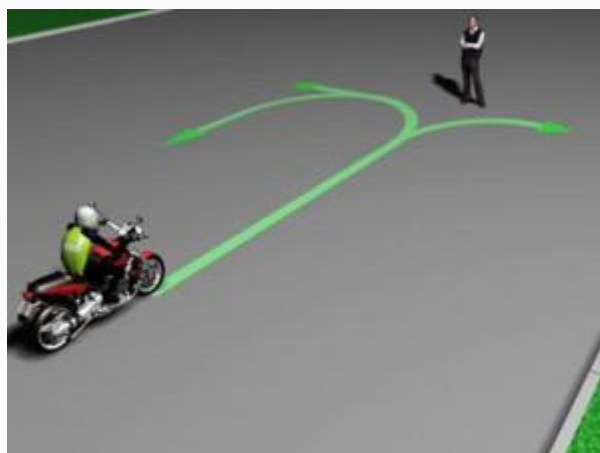
Harjutuse sisu

Sõita tuleb kiirusega ca 5 km/h vähemalt 25 m, säilitades sõidu ajal tasakaalu.

Hindamisel arvestatavad vead:

- 1) sõidu alustamine vale käiguga;
- 2) sammukiiruse ületamine;
- 3) otsesuunast kõrvalekaldumine üle 0,3 m paremale või vasakule (esimesel 5 meetril ei arvestata);
- 4) jala maha toetamine.

örde sooritamine sammukiirusel

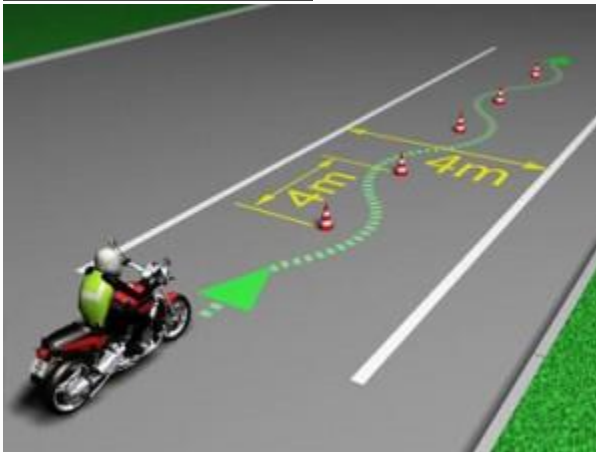
Harjutuse sisu

Sõita tuleb kiirusega ca 5–10 km/h ja sooritada vasakpööre, parempööre ja tagasipööre.

Hindamisel arvestatavad vead:

- 1) jala maha toetamine;
- 2) harjutuse sooritamiseks etteantud alast välja sõitmine;
- 3) vale käigu kasutamine.

2) Slaalomi sõitmine

3) **Harjutuse sisu**

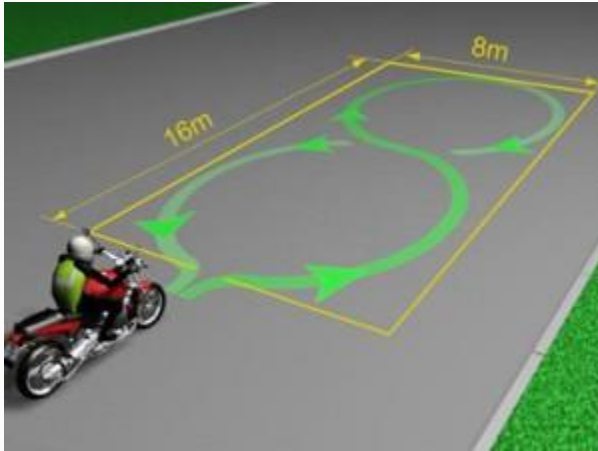
- 4) Läbida tuleb slaalomirada, hoides tasakaalu nii juhtimise kui ka mootorratta kallutamisega. Aeglase slaalomi sõitmine toimub kiirusel ligikaudu 5 km/h ning slaalomirada koosneb vähemalt viiest 4 meetriste vahedega paigutatud koonusest või piirdest, raja laius on 4 meetrit. Kiire slaalomi sõitmine toimub kiirusel 30 km/h ning slaalomirada koosneb vähemalt viiest 8 meetriste vahedega paigutatud koonusest või piirdest.

5) **Hindamisel arvestatavad vead:**

- 6) 1) koonuse või piirde vahelejätmine;
- 2) jala maha toetamine;
- 3) raja piiridest väljasõitmine;
- 4) vale käigu kasutamine.

Kaheksa sõitmine

Harjutuse sisu

Sõita tuleb nii, et säiliks tasakaal. Harjutus tuleb

läbida kaks korda.

Hindamisel arvestatavad vead:

- 1) märgatav kõrvalekaldumine harjutuse trajektooriga (üle 0,3 m paremale või vasakule);
- 2) jala maha toetamine;
- 3) vale käigu kasutamine.

Sõidul käega suunamärguandmine

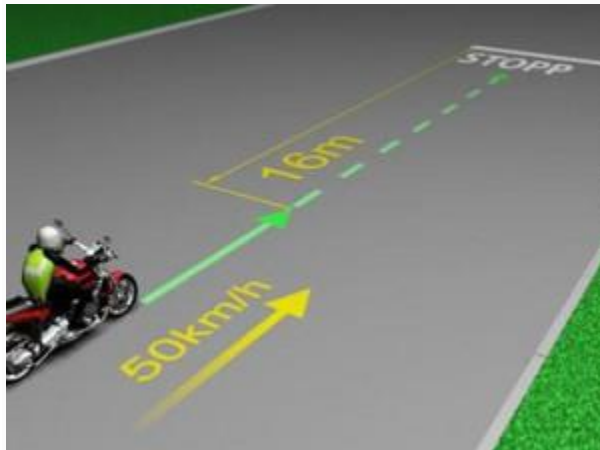
Harjutuse sisu

Suunamärguandmine käega.

Hindamisel arvestatavad vead:

- 1) mitteõigeaegne suunamärguandmine;
- 2) vale käeasend märguandmisel.

Pidurdamine ja etteantud kohas peatamine

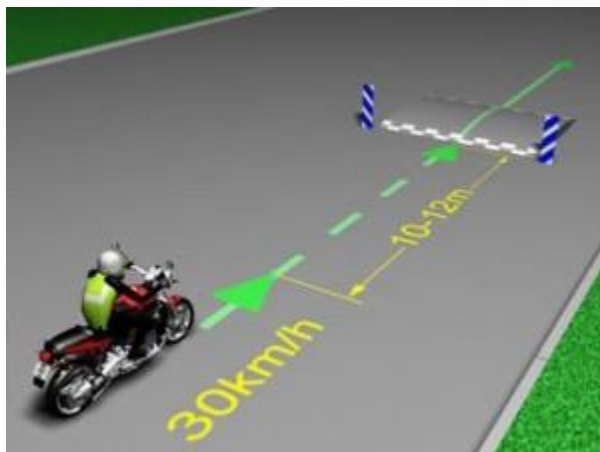
Harjutuse sisu

Kiirendada mootorrattast kiiruseni vähemalt 50 km/h ja kasutades esi- ja tagaratta pidurit peatada mootorratas etteantud kohas sõidujoonest oluliselt kõrvale kaldumata.

Hindamisel arvestatavad vead:

- 1) mootorratta kiirus enne pidurdamise algust on ettenähtust väiksem;
- 2) märgatav kõrvalekaldumine sõidujoonest (üle 0,3 m paremale või vasakule);
- 3) mootorratta peatumine stoppjoone (stoppjoonemärgi) taga;
- 4) ainult ühe piduri kasutamine;
- 5) pidurdamise alustamine enne ettenähtud kohta.

Üle risti oleva takistuse sõitmine

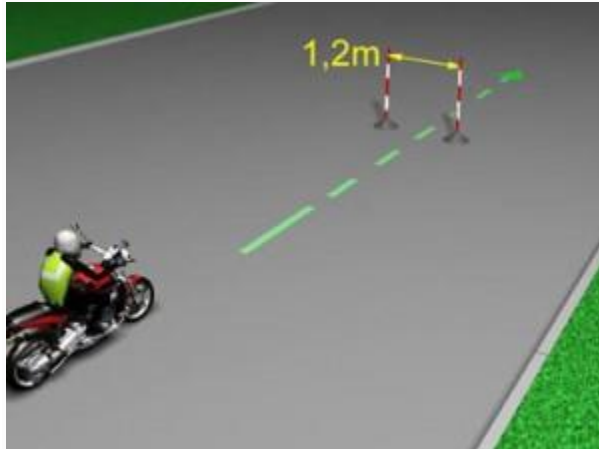
Harjutuse sisu

Harjutuse sooritamisel tuleb mootorrattast kiirendada kiiruseni vähemalt 30 km/h, enne takistust õigeaegselt pidurdada (pidurdamist alustatakse 10–12 m enne takistust) ja sõita üle takistuse.

Harjutuse sooritamisel arvestatavad vead:

- 1) ebaõige sõidukiirus;
- 2) jala maha toetamine;
- 3) takistuse ületamine diagonaalis.

Sõitmine läbi kitsa värava

Harjutuse sisu

Harjutuse sooritamisel tuleb sõita läbi 1,2 m laiuse värava, säilitades mootorratta juhitavuse ja tasakaalu.

Harjutuse sooritamisel arvestatavad vead:

- jala maha toetamine.

Takistusest ümberpõikamine

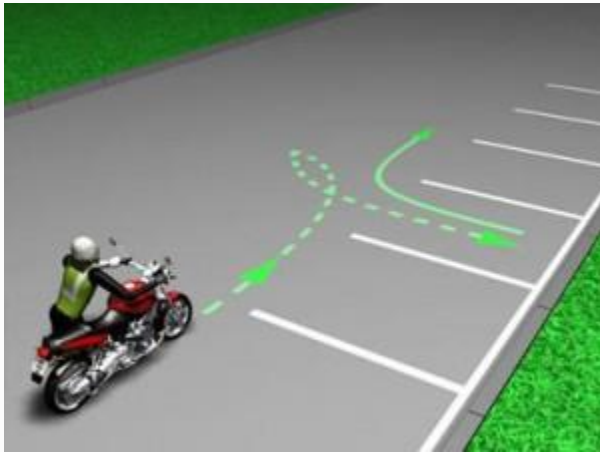
Harjutuse sisu

Harjutuse sooritamiseks tuleb sooritada vähemalt kaks manöövrit. Esimene manööver sooritatakse teise või kolmanda käiguga kiirusel vähemalt 30 km/h ning 3–5 m enne takistust tuleb sellest ümber põigata ja pidurdamata taastada endine sõidujoon. Teine manööver takistusest ümberpõikel sooritatakse kiirusel vähemalt 50 km/h, kusjuures takistusest ümberpõige toimub 8–10 m enne takistust. Takistusest võib ümber põigata eksamineerija valikul vasakult või paremalt.

Harjutuse sooritamisel arvestatavad vead:

- 1) liiga väike kiirus ümberpõikel;
- 2) pidurdamine (aeglustamine) enne ümberpõiget;
- 3) pärast ümberpõiget ei pöördata tagasi esialgsele sõidujoonele;
- 4) jala maha toetamine;
- 5) ümberpõike alustamine enne ettenähtud kohta.

Parkimiskohale sõitmine ja parkimiskohalt lahkumine

Harjutuse sisu

Harjutuse sooritamisel tuleb mootorrattast käekõrval lükates paigutada mootorratas tagurdades parkimiskohale ja asetada tugihargile. Seejärel sõiduk käivitada ja parkimiskohalt ära sõita.